

Peter Passenier

Nieuwe inspectieronden komen maar langzaam op gang

Zorgen rookbeheersingsinstallaties voor meer veiligheid?

Niet altijd sluit een rookbeheersingsinstallatie goed aan bij het scenario voor brand in een gebouw. Derhalve gelden er sinds 1 januari 2015 nieuwe inspectieschema's. Maar maken deze schema's de situatie werkelijk veiliger?

Een magazijn op een bedrijventerrein wisselt van eigenaar. Eerst zat er een staalverwerkingsbedrijf, nu komt er een bouwmarkt. Bovendien stapelt die zijn spullen op tot aan het plafond. Geen probleem zou je zeggen want het gebouw beschikt over een deugdelijke rookbeheersingsinstallatie. Dus lijkt de brandveiligheid gewaarborgd. Toch is dat niet per se het geval, meent Bram Kersten, adviseur brandveiligheid bij LBP|SIGHT. "Het meest essentiële bij een rookbeheersingsinstallatie is het brandscenario. Dat scenario is afhankelijk van het gebruik, en het gebruik is hier gewijzigd. Dat betekent dat de brand na 20 minuten hoogstwaarschijnlijk groter is dan de 25 vierkante meter waar in het scenario

vanuit wordt gegaan. Bovendien loopt de temperatuur in die tijd veel hoger op dan verwacht en wordt de rookvrije hoogte te laag. Daardoor kan de brandweer niet op tijd naar binnen."

CCV-inspectieschema

Volgens Kersten komt bovenstaande situatie regelmatig voor. Een deel van het probleem zit hem in de timing. "In het verleden werd zo'n installatie vaak aangelegd in een leeg gebouw, zonder dat duidelijk was wie dat zou gaan huren. En als er dan een huurder was gevonden, keek niemand meer naar de uitgangspunten achter de rookbeheersingsinstallatie. En dus werd die installatie ook niet aangepast, of er nu stenen beelden werden opgeslagen of matrassen."

Maar dat is niet de enige oorzaak. Een deel van het probleem is ook te herleiden naar de inspectie, vindt Maarten Gies, senior adviseur brandveiligheid bij DGMR Bouw B.V. "Tot voor kort keken de inspecteurs alleen of de installatie voldeed aan de technische uitgangspunten. Bijvoorbeeld of het aantal rookluiken in overeenstemming was met de norm, en of de installatie functioneerde als je op de knop drukte. Maar nogmaals: die installatie werd niet getoetst aan het gebruik, en ook werd niet gekeken of de gebruiker zijn doel ermee realiseerde." Althans niet tot 1 januari 2015. Want vanaf die datum maken de inspecteurs gebruik van het nieuwe CCV-inspectieschema. En daarin staat dat doel volgens Gies wél centraal. "De inspecteurs zullen nu controleren of de installatie doeltreffend is, of hij voldoet aan de uitgangspunten, en of de brandweer na twintig minuten werkelijk naar binnen kan. Zo niet, dan kunnen ze niet anders dan concluderen dat het gebruik niet overeenkomt met het ontwerp." Probleem opgelost dus? Gies is niet overtuigd. "Die nieuwe inspectieronden komen maar langzaam op gang, en de overheid ziet er ook niet streng op toe. Het zal dus een tijdje duren voor alle gebouwen zijn gecontroleerd. En als dat eenmaal is gebeurd, ontstaat er een nog groter probleem. De inspecteurs zullen te maken krij-

CCV

Het CCV beheert certificerings- en inspectieschema's voor brandveiligheid. Certificaten voor de levering of het onderhoud van een installatie bieden opdrachtgevers zekerheid over de kwaliteit. Inspectiecertificaten geven aan dat de brandbeveiliging doeltreffend is. Een geruststelling voor gebouwgebruikers die geen specialist in brandbeveiliging zijn terwijl ze er wel de verantwoordelijkheid voor dragen. In dit artikel komt die verantwoordelijkheid nadrukkelijk aan de orde. Opdrachtgevers moeten veel keuzes maken. Onder meer over type brandbeveiliging, levering, onderhoud en inspectie. CCV-schema's ondersteunen hierbij. Ze worden uitgevoerd door onafhankelijke certificerings- en inspectie-instellingen. Een belangrijke waarborg voor betrouwbare kwaliteit. Op ccv.nl/certificatie-inspectie vindt u meer informatie over rookbeheersingsinstallaties.

GELIJKWAARDIGHEID

Een gebouweigenaar die bij de aanleg van zijn rookbeheersingsinstallatie niet heeft gekeken naar het brandscenario dat hoort bij het gebruik, is in overtreding. En dat weegt des te zwaarder omdat zo'n rookbeheersingsinstallatie is gebaseerd op gelijkwaardigheid. "Je installeert hem in je gebouw als dat niet valt onder de basisregels van het Bouwbesluit", vertelt Kersten. "Bijvoorbeeld als in je magazijn een compartimentering van 1000 m² of 2000 m² onmogelijk is. Dan wijk je uit naar 4000 m², en jouw rookbeheersingsinstallatie zorgt er dan voor dat je gebouw net zo veilig is als wanneer je had voldaan aan de norm. Maar zonder een reëel brandscenario."

gen met veel oud zeer: veel gebouwen die niet aan de norm voldoen."

Afbrandscenario

Volgens Kersten ligt de oplossing hiervoor niet voor de hand. Want wat moet een gebouweigenaar doen als het gebruik van zijn gebouw niet aansluit op de uitgangspunten van zijn rookbeheersingsinstallatie? "Je kunt natuurlijk proberen om die installatie aan te passen, maar vaak is dat lastig. Er is bijvoorbeeld geen plaats voor extra rookluiken. Een andere optie is om de hoeveelheid opgeslagen materiaal terug te brengen, maar dat leidt natuurlijk tot financiële schade. Vaak blijft er dan maar een mogelijkheid over: dat je accepteert dat de boel afbrandt." Dat laatste lijkt radicaal, maar volgens Kersten is het in veel situaties heel reëel. "Natuurlijk, in een woonwijk is het niet aan de orde. Maar als je je opslagruimte heb geplaatst midden in een weiland, zal het de overheid in de meeste gevallen niet zo veel kunnen schelen. Dan is er meestal geen sprake van een veiligheidsrisico, maar alleen van een ondernemingsrisico – mits je er natuurlijk wel voor zorgt dat er geen slachtoffers vallen. Zo'n afbrandscenario is zelfs denkbaar op een bedrijventerrein. Als je maar zorgt voor voldoende afstand tussen de gebouwen of voor een brandwerende gevel. Voor een goede oplossing moet je steeds kijken naar de specifieke omstandigheden; het is maatwerk."

Bram Kersten, adviseur brandveiligheid bij LBP|SIGHT.

"Soms zijn opvattingen over installaties wel zwart-wit"

Een flexibele benadering. Daarvoor pleit Gies. "Soms vind ik opvattingen over rookbeheersingsinstallaties wel erg zwart-wit: zo'n installatie voldoet of hij voldoet niet. Vaak wordt er dan uitgegaan van het ergste scenario – en volgens mij te snel. Niet elke brand woedt volgens het worst case-scenario en juist bij een kleinere brand kan een rookbeheersingsinstallatie wel degelijk een voordeel bieden. Het is jammer als zo'n installatie wordt afgekeurd en buiten wer-

king wordt gesteld, terwijl hij in veel situaties wel degelijk nuttig is." Nuttig om verschillende redenen. "Ten eerste is zo'n installatie vaak wel degelijk geschikt voor kleinere brandjes", meent Gies. "En belangrijker nog: de installatie kan wellicht voorkomen dat zo'n kleinere brand escaleert. Ik zou er dus altijd voor kiezen om hem te laten zitten. Nee, dan krijg je geen certificaat en je accepteert gewoon dat je gebouw bij een grotere brand compleet afbrandt." 🔄

SPRINKLERS

Voor een andere brandveiligheidsvoorziening gelden veel striktere voorschriften, namelijk voor sprinklers. "Hier is goed bekend welk gebruik hoort bij welke installatie", zegt Gies. "De normen zijn duidelijker. Je vindt lange lijsten: als je die en die materialen heb opgeslagen, ingepakt in karton of kunststof, moet je kiezen voor die en die sprinklerklasse. Alles wat mensen nodig hebben, is een goede cursus. Dan weten ze hoe ze aan de regels moeten voldoen. Bij rookbeheersing zijn die normen veel minder uitgebreid. Je kunt daar niet terugvallen op een tabel, en er is een vrij beperkt onderscheid tussen de verschillende verpakkingsmaterialen."